Námět

DRUHY VOLNÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

MALÍŘSTVÍ

Malířstvím rozumíme druh výtvarného umění, které se v ploše vyjadřuje liniemi a barvami a může vytvářet opticky objemové a prostorové tvary.

- Podle námětu rozlišujeme:
- obrazy s náboženskou tematikou
- historické
- portréty, autoportréty
- krajina
- zátiší (*natura mortis* – mrtvá příroda)
- žánrový námět – sociální tematika (lidé, život)
- alegorické
- abstraktní, nefigurativní malby, ornamentální – dekorativní

Karel Škréta, 1610 - 1674

Zvěstování Panně Marii

Obrazy s náboženskou tematikou

Karel Škréta, 1610 – 1674, Sv. Martin

Obrazy s náboženskou tematikou

Konstantin, Rostislav a Metoděj za pluhem
nástěnná malba v rotundě Nanebevzetí Panny Marie a sv. Kateřiny ve Znojmě, 1019 - 1034

Malba historická

vyvinula se z triumfálních obrazů starověku a zobrazuje historické události (např. mozaika v Pompejích s námětem bitvy Alexandra Velikého s Dáriem). Nejstarším historickým obrazem českého malířství je Přemyslovský cyklus ve znojemské rotundě z r. 1143. Nejvyššího rozkvetu i ocenění se historické malbě dostalo v období baroka. (Francisco Goya, Velazquez…)

Obrazy s tematikou z dějin národa českého sloužily vlasteneckému uvědomění v období romantismu i po celé 19. století.

Malba historická

Mikoláš Aleš, Setkání Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem, 1878
Národní galerie v Praze

Podobizna - portrét

- Portrét je ve výtvarném umění popisné zobrazení konkrétního jedince s jeho charakteristickými rysy, zpravidla člověka, velmi výjimečně i zvířete.
- K zobrazení člověka jako jedinečné bytosti dospěla už antika.
- K významným portrétistům patří Hans Holbein mladší, Rembrandt van Rijn, Diego Velázquez, Frans Hals, Francisco Goya.
- Z českých umělců Karel Škréta, Jan Kupecký, v 19. století například Vojtěch Hynais.

Henri de Toulouse Lautrec, 1889 - 1942

Comtesse Adéle - Zoé de Toulouse

Specifickým typem portrétu je autoportrét – vlastní portrét.

František Kupka, Vlastní podobizna, 1910

Jakub Schikaneder
Staropražská zákoutí
1907 - 1909

Krajina
krajinomalba
krajinářství

zobrazování skutečné nebo vybájené krajiny

Jan Trampota, 1889 – 1942, Krajina

Zátiší

- malířský druh zobrazující neživé předměty
- objevuje se už v antice
- ve středověku tvořilo pouze součást náboženských obrazů a jako umělecký žánr se osamostatnilo až v 16. století
- ke klasickým projevům patří holandské zátiší

Kubistické dílo Emila Filly Zátiší s mandolínou, 1933

Žánrová malba

všímá si lidské postavy při zobrazování výjevů z každodenního života. Jako samostatný malířský druh vzniká v 16. stol.

Pieter Brueghel, 1525 - 1569, Venkovská svatba

Rudolf Kremlička (1886 – 1932), Myčky

Alegorie (řecky *αλληγορία* – „říci jinak“) česky také **jinotaj.** Zjevná podoba díla vypovídá o něčem jiném, nezjevném. Je to tudíž dílo, jehož vlastní smysl je skryt a k porozumění vyžaduje nějaký klíč. Alegorie často používá personifikace a metafory.

Alegorická malba

Tizian (1490 – 1576), Alegorie času („Trojí věk člověka“)

František Kupka
Abstraktní kompozice,1925 - 1930

Abstraktní nefigurativní nepředmětné umění –

nezobrazuje předměty a tvary vnějšího světa, ale pomocí výtvarných prvků (linie, geometrické obrazy, barevné skvrny nebo plochy apod.) vyjadřuje životní pocit , vztah ke světu.

Picabia Francis, 1879 – 1953, Kaučuk, 1909

Dekorativní umění je umění, které je určeno především k dekoraci, neboli výzdobě a spojuje v sobě ornament a funkčnost. Dekorativní umění pracuje s rozličnými materiály jako jsou keramika, dřevo, sklo, kov, textil, štuk nebo kámen, obzvláště drahokam. Uplatňuje se od architektury interiérů (např. tapety) přes nábytek až po předměty denní potřeby.

Tapeta- Červené ornamenty

Zdroje:

*Raoul Trojan, Bohumír Mráz: Malý slovník výtvarného umění
*Anton Macko, Otília Nevřelová: Výtvarná výchova, metodická příručka
*Internet ,Wikipedia